

მასწავლებელი

№3(46).2017

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრის გამოცემა

ნატო ინომოყვა

ჟურნალი „მასწავლებელი“ საქართველოს ყველა სკოლაში უფასოდ რიგდება და ხელმისაწვდომია თითოეული მასწავლებლისათვის.

პროფესიული ჟურნალი „მასწავლებელი“ გამოდის ორ თვეში ერთხელ.

მთავარი რედაქტორი:
ნატო ინომოყვა

რედაქტორები:
მანანა ბოჭორიშვილი,
ნანა მაჭავარიანი

რედაქციის ხელმძღვანელი:
გიორგი მარჩბელი,
მანანა რატიანი,
მარიკა სინარულიძე,
ნათია ნაცვლიშვილი

სტილისტი:
ირმა ტაველიძე

დიზაინი:
ბესიკ დანელია

მხატვარი:
მამუკა ტყემელაშვილი

კორექტორი:
ქეთევან ნიკოლეიშვილი

ნომერზე მუშაობდნენ:
ნინო ჭიბარაშვილი,
მაია ჯალიაშვილი,
მაია ფირჩხაძე, ანა ჯანელიძე,
მანანა ბოჭორიშვილი,
ინგა ლომაძე, მარიამ გოდუაძე,
ნესტან რატიანი, თამაზა კობახიძე,
გიორგი ნოზაძე, ქეთევან ოსიაშვილი,
ნინო დათუკიშვილი, მაია კუდავა

საკონტაქტო ინფორმაცია:
მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრი.
მისამართი:
თბილისი, გმირ კურსანთთა ქ. 1,
ელ. ფოსტა: info@tpdc.ge

ჟურნალში გამოყენებულია შრიფტები:
FuturaBook, Geo, ავტორი: კობა კურტანიძე.
ყველა უფლება ეკუთვნის ავტორს.

ჟურნალში გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებში გამოთქმული ზოგიერთი მოსაზრება, შესაძლოა, არ ემთხვეოდეს მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრისა და „მასწავლებლის“ რედაქციის შეხედულებებს. ცალკეულ სტატიაში დასახელებული ფაქტების უტყუარობაზე პასუხისმგებელია სტატიის ავტორი.

„ორი შესაძლებლობა მექონდა: ჩემად ვყოფილიყავი და დავლოდებოდი, როდის მომკლავდნენ ან მეთქვა სათქმელი და ისე მოვძვედა-რიყავი. მე მეორე ვარიანტი ავირჩიე – გადავწყვიტე, მელაპარაკა“ – ამბობს მალალა იუსაფზაი, რომელიც უკვე ოცი წლის იქნება, როცა ჟურნალ „მასწავლებლის“ ეს ნომერი თავის მკითხველთან მივა.

მალალას შესახებ თითქმის ყველამ ვიცით. ის მძიმედ დაჭრეს პაკისტანში. დაჭრეს მისი ბრძოლის მიზნისთვის, რომ ყოველი ბავშვი დადიოდეს სკოლაში. მის უარს, თავი დაენებებინა ბავშვთა განათლების უფლების დასაცავად ბრძოლისთვის, მოჰყვა დაშინება, მუქარა და საბოლოოდ – მძიმე ჭრილობა, მაგრამ ამან მალალას პოზიცია ვერ შეაცვლევინა – მას სწამს, რომ გოგონებსა და ბიჭებს ყველა ქვეყანაში, მსოფლიოს ნებისმიერ ნაწილში, აქვთ სკოლაში სიარულის და განათლების მიღების უფლება.

არავინ იცის, საიდან მოდის სიმამაცე და გამბედაობა.

ამბობენ, რომ ეს რწმენის ძალისა და ადამიანის ნების შეთანხმებაა. ან უბრალოდ რწმენაა საქმისა, რომლისთვისაც იბრძვი. მალალა უდიდესი ნების პატრონია, მიუხედავად იმისა, რომ მისი სიცოცხლე ხელყვეს, აზრი არ შეუცვლია.

პაკისტანელ გოგონას მალალა იუსაფზაის ბავშვებისა და ახალგაზრდების უფლებების დარღვევის წინააღმდეგ ბრძოლისთვის ნობელის პრემია მიენიჭა.

„მე დავიწყე ფიქრი იმის შესახებ, რომ თალიბი მოვიდოდა და ჩემს მოკვლას შეეცდებოდა. თუ ის მოვიდოდა, რას გააკეთებდი შენ, მალალა?“ – ვკითხე ჩემს თავს და ვუპასუხე, რომ „მალალა, უბრალოდ, აიღე ფეხსაცმელი და ჩაარტყი“. მაგრამ შემდეგ ვთქვი, „თუ შენ ჩაარტყამ თალიბს შენს ფეხსაცმელს, აღარ იქნება განსხვავება შენსა და მას შორის. შენ არ უნდა მოექცე სხვებს სასტიკად, შენ უნდა იბრძოლო, მაგრამ მხოლოდ მშვიდობით, მხოლოდ

დიალოგით და მხოლოდ განათლებით“. „და ვეცხვი თალიბს – ამბობს მალალა, – მე მინდა განათლება შენი შვილებისთვისაც. ეს ის არის, რისი თქმაც მინდა შენთვის. ახლა, გააკეთე, რაც გინდა“.

თითქოს შორია პაკისტანი და ის პრობლემები რისთვისაც მალალა იბრძოდა და იბრძვის. ჩვენს ქვეყანაში სხვა სინამდვილეა და სხვადასხვა შესაძლებლობები განათლების მისაღებად. თუმცა, განათლების და ღირებულებების შეთანხმების თვალსაზრისით კიდევ ბევრი გვაქვს საფიქრალი და ბრძოლის ველიც ალაგ-ალაგ დანაღმულია.

სიმამაცე და რწმენა, ის რაც მალალას მსგავს გამბედავ გოგო-ბიჭებს მოამრავლებს ჩვენს ქვეყანაში, სკოლის და მასწავლებლის გზას გადის. ამიტომ ჩვენ უნდა ვაჩვენოთ პირველი გაკვეთილი და მაგალითი. მასწავლებლობაც ხომ სიმამაცის, რწმენის და გამბედავი ადამიანების პროფესიაა.

ჩესურსი

4

ნესტან რატიანი ჩემი პირველი ნაბიჯი – ჩემი პირველი ნაბიჯი

სამოქალაქო ქულების ანალიზი აჩვენებს, რომ განსაზღვრულ შემთხვევებში მოსწავლეები მასწავლებლებისგან გერ იღებენ სათანადო მითითებებს, რაც აისახება კიდევ შედეგზე. ამიტომაც ორგანიზაცია ხშირად მართავს სამუშაო შეხვედრებს მასწავლებლებისთვის, რომელთაც სურთ, გაიმდიდრონ გამოცდილება და მომავალში უკეთ უზემღებდნენ თავიანთ მოსწავლეებს.

34

ქეთევან ოსიაშვილი ჩემი პირველი ნაბიჯი – ჩემი პირველი ნაბიჯი

ინტეგრირებული გაკვეთილი არ გულისხმობს ორი ან მეტი საგნის სასწავლო მასალის მექანიკურ გაერთიანებას. აქ უზრალოდ ახალ ცოდნას კი არ უნდა იღებდეს ბავშვი, არამედ უკვე არსებული ცოდნის ახალ სიტუაციებში გამოყენების შესაძლებლობა უნდა ეძლეოდეს.

36

ნინო დათუკიშვილი ჩემი პირველი ნაბიჯი – ჩემი პირველი ნაბიჯი

სამოქალაქო გაკვეთილის ერთ-ერთ ტიპად მიჩნეულია ინოვაციური გაკვეთილი. ეს უკანასკნელი კი შეიძლება იყოს, მაგალითად, რომელიმე ნაკლებად ცნობილი მეთოდით ჩატარებული გაკვეთილი.

48

მაია კუდავა ჩემი პირველი ნაბიჯი – ჩემი პირველი ნაბიჯი

რეცეფციული ენის დარღვევების დროს პრობლემები, როგორც წესი, თავს იჩენს 3 წლამდე. თუ მშობელმა შეამჩნია, რომ ბავშვს განვითარების ადრეულ ეტაპზე აქვს ენის დარღვევების ქვემოთ ჩამოთვლილი ნიშნები, უნდა ივარაუდოს, რომ ეს, სულ მცირე, რეცეფციული ენის დარღვევაა და დროულად მიმართოს ბავშვთა ფსიქიატრს და მეტყველების თერაპევტს, რადგან ეს დარღვევები შემდგომ აკადემიური მოსწრების პრობლემებს იწვევს.

51

ნინო ლომიძე ჩემი პირველი ნაბიჯი – ჩემი პირველი ნაბიჯი

გაკვეთილებზე დიდი ყურადღება უნდა ეთმობოდეს მოსწავლეებში მსჯელობის, კრიტიკული აზროვნებისა და პრობლემის გადაწყვეტის უნარების განვითარებას. მათ აზრების ზეპირად, მწყობრად გამოხატვა და დასკვნების გამოტანა, სადავო საკითხების გადაჭრა და ალტერნატიული გადაწყვეტილებების მოძებნაც უნდა შეეძლოს.

გამოსვლა

25

ინგა ლომიძე „მოსწავლე-მასწავლებელი“ ურთიერთობა და მასწავლებლის როლი

კვლევები მოწმობს, რომ მასწავლებლის მოლოდინები გავლენას ახდენს მოსწავლეთა შედეგებზე, რომლებიც ამ მოლოდინებს უკავშირდება. თუ მასწავლებელს მიაჩნია, რომ მოსწავლე „კარგია“, ის უკეთესი ხდება, ხოლო თუ მიაჩნია, რომ „ცუდია“ – პირიქით, უარესი.

54

მარიამ გოდუაძე ჩემი პირველი ნაბიჯი – ჩემი პირველი ნაბიჯი

აუტისტური სპექტრის აშლილობის მქონე ბავშვებს უძნელდებათ სტრესის მოხსნის სტრატეგიების შესწავლა. არადა, ეს შესაძლებელი და აუცილებელია. თუ სკოლაში რამდენიმე სპეციალურად შეიქმნა, შეიძლება შექმნან როლური სიტუაცია, რომელსაც ბავშვს აჩვენებენ და აუხსნიან, რომ, აი, ასე უნდა ითხოვონ შესვენება.

პრობლემა

19

მანანა ბოჭორიშვილი ჩემი პირველი ნაბიჯი – ჩემი პირველი ნაბიჯი

მინც რას წარმოადგენს დამოუკიდებელი სამუშაო? – უპირველესად, ესაა მიზნის დამოუკიდებლად ძიება, დავისგების, შემეცნებითი თუ პრაქტიკული საქმიანობის პროცესი, ცოდნის ფორმირების, შემოქმედებითად გამოყენებისა და თვითორგანიზების უნარის გაუმჯობესება, ინტელექტუალური და პრაქტიკული საქმიანობის შედეგების მიღება, შემოქმედებითობა და აღმოჩენების სიხარული.

გლობალური განათლება

40

თამთა კობახიძე მასწავლებლები, მოსწავლეები, მშობლები და ინტერნეტი

განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ადგილი ციფრულ ტექნოლოგიებს ბავშვებისა და მოზარდების ცხოვრებაში უკავია. ინტერნეტი მათთვის რეალობისგან განსხვავებული, ვირტუალური სამყაროა, სადაც ნებისმიერ მათგანს შეუზღუდავი შესაძლებლობები და ალტერნატიული ცხოვრება აქვს.

მოსაზრება

7

მაია ჯალიაშვილი შემოქმედებითი გაკვეთილი

შემოქმედებითი გაკვეთილი მასწავლებლის პროფესიული პოტენციალის რეალიზების საუკეთესო საშუალებაა. სწავლებაში აქტიურობა ყოველთვის იყო და რჩება ძირითად პრინციპად. ამგვარი აქტიურობისთვის დამახასიათებელია მაღალი ხარისხის მოტივაცია, რომელიც ნასაზრდოვია განცდით, რომ სწავლა აუცილებელია გონებრივი და სულიერი განვითარებისთვის; რომ სწავლის შედეგი არა აბსტრაქტული, არამედ კონკრეტული და საზოგადოებრივი ცხოვრებისთვის მომზადებას გულისხმობს.

ინტერნეტბაზაში

სამსახურალო | კვლის ბაზაში | ბაღში | პასაჟში | ღარი | ქონებაში

www.mastavlebeli.ge

განათლება -
თავისუფლებაა!

ინტერნეტბაზაში
WWW.MASTSAVLEBELI.GE
27-30

ანა ჯანელიძე

10

ბავშვთა უფლებების კოდექსი დაწესებულებაში: ზიზიანი ბავშვების წინააღმდეგ

ბავშვის მიმართ განხორციელებული ნებისმიერი სახის ძალადობა გრძელვადიან და ხშირად შეუქცევად უარყოფით ზეგავლენას ახდენს მის განვითარებაზე, სწავლის უნარზე, ფიზიკურ და ფსიქიკურ ჯანმრთელობაზე.

გლობალური განათლება

43

ნინო ჭიბერიძე სიუაჟიური სავარჯიშოები ინტერაქტიული განათლებისთვის

ჩვენ ყველანი აღზრდის პროდუქტები ვართ – ეს არის მშობლების, მეგობრების, რელიგიის, საზოგადოების გავლენა. ჩვენი ოჯახის წეს-ჩვეულებები, ღირებულებები, ტრადიციები, სამყაროს ხედვა, საქმიანობის წესი ხშირად თაობიდან თაობას გადაეცემა.

გიორგი ნოზაძე

15

მოსწავლეთა შუალედური სასკოლო პოლიტიკა

მოსწავლეთა შეფასება მასწავლებლის მიერ წინასწარ დაგეგმილი და ეფექტურად წარმართული პროცესი უნდა იყოს. უფრო მეტიც – სკოლაში ჩამოყალიბებული უნდა იყოს შეფასების ერთიანი პოლიტიკა, რომელიც მოიცავს დირექციას, მასწავლებლებს, მოსწავლეებსა და მშობლებს შორის გაზიარებულ მიდგომებს შეფასების მიზნების, საშუალებების, პროცედურების, განრიგის, კომუნიკაციის, ანგარიშებისა და ადმინისტრირების მიმართ.

მაია ფირჩხაძე

22

მოსწავლეთა დამოუკიდებელი სამუშაოს ორგანიზების უზრუნველყოფის მეხნიერების სწავლებისას

მინც რას წარმოადგენს დამოუკიდებელი სამუშაო? – უპირველესად, ესაა მიზნის დამოუკიდებლად ძიება, დაკვირვების, შემეცნებითი თუ პრაქტიკული საქმიანობის პროცესი, ცოდნის ფორმირების, შემოქმედებითად გამოყენებისა და თვითორგანიზების უნარის გაუმჯობესება, ინტელექტუალური და პრაქტიკული საქმიანობის შედეგების მიღება, შემოქმედებითობა და აღმოჩენების სიხარული.

